



Augustów, dnia 10.03.2023r.

HK.045.31.2023

## OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY NA TERENIE MIASTA I GMINY LIPSK ZA 2022 ROK

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Augustowie, na podstawie:

- art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz.U. z 2023r. poz. 338)
- art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2020r. poz. 2028 ze zm.)
- § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017r. poz. 2294)

dokonał oceny obszarowej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz szacowania ryzyka zdrowotnego na terenie gminy Lipsk za 2022 rok.

### 1. Wykaz producentów:

W 2022r. mieszkańcom gminy Lipsk wodę przeznaczoną do spożycia dostarczały 3 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę zarządzanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej ul. Stolarska 3 16-315 Lipsk. Łącznie wodociągi te zaopatrywały **3943 osoby** z 4548 osób zamieszkałych na terenie gm. Lipsk (stan na dzień 31.12.2021r. wg GUS).

Tabela. 1. WODOCIĄGI ZBIOROWEGO ZAOPATRZENIA W WODĘ NA TERENIE GMINY

Producent wody	Nazwa wodociągu	Wielkość produkcji wody [m3/doba]	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę [tys.]	Sposób uzdatniania/ dezynfekcja	Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów	Ocena jakości wody na koniec 2022r.
Zakład Gospodarki Komunalnej ul. Stolarska 3 16-315 Lipsk	wodociąg Lipsk:	222	2,214	odżelazianie	nie dotyczy	przydatna do spożycia
	wodociąg Skieblewo	328	1,480	brak	bakterie grupy coli - 7 dni; Escherichia coli - 7 dni; azotany - 29 dni	przydatna do spożycia
	wodociąg Krasne	42	0,395	brak	nie dotyczy	przydatna do spożycia

### 2. Jakość wody:

W 2022r. przeprowadzono 3 kontrole urzędowe stanu sanitarno-technicznego w/w wodociągów oraz kontrole urzędowe jakości wody przeznaczonej do spożycia.

Do badań laboratoryjnych pobrano:

- ✓ **w ramach kontroli wewnętrznej:** 16 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym:
  - 10 w zakresie parametrów grupy A,
  - 3 w zakresie parametrów grupy B,
  - 3 w zakresie substancji promieniotwórczych
- ✓ **w ramach kontroli urzędowej:** 3 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym:
  - 2 w zakresie parametrów grupy A,
  - 1 w zakresie parametrów grupy B.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Augustowie wydał 19 ocen jakości wody do spożycia przez ludzi, w tym:

- 17 ocen pozytywnych,
- 1 ocenę warunkową,
- 1 ocenę o braku przydatności.

Wydano 2 komunikaty:

- 1 komunikat o pogorszeniu jakości wody,
- 1 komunikat o poprawie jakości wody.

**Na koniec 2022 roku jakości wody w wodociągach Lipsk, Skieblewo oraz Krasne była przydatna do spożycia przez ludzi.**

### **3. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów jakości wody, działania naprawcze, prowadzone postępowania administracyjne:**

W trakcie 2022r. na terenie gminy Lipsk stwierdzono przekroczenia parametrów mikrobiologicznych i parametru fizykochemicznego: bakterie grupy coli, Escherichia coli oraz azotany.

Okresowe pogorszenie jakości wody w zakresie parametru fizykochemicznego: azotany wystąpiło w Wodociągu Skieblewo (wynik:  $51,5 \pm 4$  mg/l, winno być  $\leq 50$  mg/l w wodzie). Stwierdzone przekroczenie wystąpiło w jednej próbce wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez zarządcę w/w wodociągu.

W wyniku podjętych działań naprawczych jakość wody w ww. wodociągu uległa poprawie i spełniała wymagania, co potwierdziły powtórne badania przeprowadzone przez zarządcę.

Pogorszenie jakości wody w zakresie parametrów mikrobiologicznych: liczba bakterii grupy coli wystąpiło również w Wodociągu Skieblewo. Bakterie grupy coli wykryto w 2 próbkach wody: w próbce pobranej w hydroforni w Skieblewie, wynik: 13 [4;38] jtk/100 ml oraz w próbce wody pobranej z sieci wodociągu, wynik: 5 [3;9] jtk/100 ml, winno być 0 jtk/100 ml. W tych samych próbkach stwierdzono również przekroczenia parametru Escherichia coli: w hydroforni w Skieblewie uzyskano wynik: 12 [8;19] jtk/100ml, a z sieci wodociągu - wynik: 5 [3;9] jtk/100ml, winno być 0 jtk/100 ml. W związku z tym, wydano komunikat o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi oraz decyzję administracyjną z rygorem natychmiastowej wykonalności, w której zobowiązano zarządcę wodociągu do podjęcia działań naprawczych i doprowadzenia jakości wody pod względem mikrobiologicznym do wymagań określonych w w/w rozporządzeniu.

**Tabela 1. WYKAZ PRZEKROCZEŃ DOPUSZCZALNYCH WARTOŚCI PARAMETRÓW FIZYKOCHEMICZNYCH I MIKROBIOLOGICZNYCH W WODOCIĄGACH NA TERENIE GMINY WRAZ Z INFORMACJĄ O DZIAŁANIACH NAPRAWCZYCH PODJĘTYCH PRZEZ ZARZĄDCĘ ORAZ PROWADZONYM POSTĘPOWANIU ADMINISTRACYJNYM.**

Lp.	Nazwa wodociągu	Kwestionowane parametry	Działania naprawcze prowadzone przez właścicieli zarządców wodociągów	Postępowanie administracyjne i inne działania PIS
1.	Wodociąg SKIEBLEWO	<b>Escherichia coli</b> 12 [8;19] jtk/100ml ; 5 [3;9] jtk/100ml <b>Bakterie grupy coli</b> 13 [4;38] jtk/100 ml; 5 [3;9] jtk/100 ml	chlorowanie wody, płukanie najważniejszych elementów systemu zaopatrzenia w wodę	<ul style="list-style-type: none"> <li>wydano komunikat o nieprzydatności wody do spożycia z uwagi na przekroczenia parametrów mikrobiologicznych</li> <li><b>prowadzono postępowanie administracyjne z terminem do 26.06.2022 r.</b></li> </ul>
2.		<b>azotany</b> 51,5±4 mg/l	płukanie linii wodociągowej oraz stacji poboru wody	<ul style="list-style-type: none"> <li>wydano 1 ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia oraz 1 ocenę o przydatności wody do spożycia</li> <li><b>nie prowadzono postępowania administracyjnego, zarządca po przeprowadzeniu działań naprawczych przedstawił pozytywny wynik badania wody</b></li> </ul>

### Bakterie grupy coli

Liczba bakterii grupy coli to mikrobiologiczny parametr wskaźnikowy, dla którego zgodnie z załącznikiem nr 1 część C tab. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) ustalono wartość parametryczną wynoszącą 0 w 100 ml wody.

Bakterie grupy coli występują w środowisku naturalnym w wodach powierzchniowych, w wodach podziemnych pozostających w zasięgu oddziaływania wody powierzchniowej. Ich obecność w wodzie może wynikać również z różnych źródeł zanieczyszczeń takich jak np. gleba, roślinność, ścieki. W związku z tym monitorowanie bakterii grupy coli nie zawsze dostarcza precyzyjnej informacji na temat jakości wody z punktu widzenia ryzyka zdrowotnego.

### Bakterie Escherichia coli

Escherichia coli to parametr mikrobiologiczny jakości wody, dla którego zgodnie z załącznikiem nr 1 część A tab. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) ustalono wartość parametryczną wynoszącą 0 w 100 ml wody.

Występujące w znacznych ilościach w fizjologicznej florze przewodu pokarmowego ludzi i zwierząt zwykle są nieszkodliwe dla zdrowia. Obecne natomiast w innych częściach ciała mogą powodować przypadki ciężkich zakażeń, np. dróg moczowych, posocznicy czy zapalenie opon mózgowych. Obecność bakterii grupy coli w systemie dystrybucji, może wynikać między innymi z nieprawidłowości na etapie uzdatniania wody ujmowanej. Ale również ich obecność w wodzie dystrybuowanej może być związana z zanieczyszczeniem wtórnym, do którego może

dochodzić w czasie awarii lub modernizacji instalacji wodociągowej, nieprawidłowego czyszczenia i dezynfekcji po naprawie, czy przy występowaniu przepływów wstecznych.

### **Azotany**

Azotany to parametr chemiczny wyrażany w jednostkach: [mg/l]. Dopuszczalna wartość tego parametru w wodzie do spożycia wynosi 50 mg/l zgodnie z załącznikiem nr 1 część B rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017r. poz. 2294).

Azotany są powszechnie występującymi związkami w środowisku człowieka: wodzie, glebie i żywności, co jest konsekwencją naturalnego obiegu azotu, zanieczyszczeń antropogenicznych oraz stosowania ich w przetwórstwie spożywczym. Stanowią produkt utleniania azotu organicznego przez bakterie obecne w wodzie i w glebie nawożonej nawozami azotowymi, ze ścieków przemysłowych lub bytowych. W czasie uzdatniania wody azotany mogą powstawać z amoniaku przy napowietrzaniu wody, podczas odżelaziania lub dostawać się do niej z opadami atmosferycznymi lub ściekami. Azotany są produktem nietrwałym, łatwo przekształcającym się w azotyny, np. w czasie chlorowania wody. W wodach podziemnych obserwuje się wzrost ilości azotanów wyniku działalności rolniczej człowieka (w szczególności nadmiernego stosowania nieorganicznych nawozów azotowych i obornika). Szkodliwość azotanów wynika głównie z możliwości przekształcenia ich w azotyny - substancje o ponad sześciokrotnie bardziej szkodliwym działaniu. Ich nadmiar skutkować może poważnym uszkodzeniem barwnika hemoglobiny, powodującym stan niedotlenienia krwi. Z tego powodu azotyny są szczególnie groźne dla noworodków – zaburzony transport tlenu w układzie krwionośnym dziecka prowadzi do rozwoju sinicy. Największe zagrożenie dla ludzkiego zdrowia stanowi grupa nitrozoamin, będących produktem pochodnym azotanów i azotynów, powstających przede wszystkim w procesie podgrzewania żywności lub wody zawierającej znaczne ilości związków azotu. Uważa się, że substancje te mają silne właściwości kancerogenne i zwiększają ryzyko rozwoju nowotworu żołądka.

#### **4. Zgłoszone reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody na danym obszarze:**

W 2022r. osoby korzystające z wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pochodzącej z wodociągów zlokalizowanych na terenie gminy Lipsk nie zgłaszały reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

#### **5. Szacowanie ryzyka zdrowotnego:**

Zarządca wodociągów współpracował z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, uzgadniając i realizując harmonogram pobierania próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej. Przekazywał sprawozdania z badań laboratoryjnych Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Augustowie.

Konsumenci byli informowani o jakości wody poprzez umieszczenie informacji na stronie internetowej/ portalach społecznościowych Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Augustowie oraz stronie internetowej właściciela/zarządcy wodociągów, a także przez konserwatorów obsługujących poszczególne wodociągi.

\*\*\*

**Powyższą ocenę obszarową o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie gminy Lipsk, należy przekazać ludności korzystającej z wody z w/w wodociągów.**

Państwowy Powiatowy  
Inspektor Sanitarny  
w Augustowie  
Agata Augusewicz  
*/dokument podpisany elektronicznie/*

**Otrzymują:**

1. Burmistrz Lipska, ul. Żłobikowskiego 4/2, 16-315 Lipsk
2. Zakład Gospodarki Komunalnej ul. Stolarska 3, 16-315 Lipsk
3. a/a.